

Fernand Léger (4 lutego 1881 w Argentan - 17 sierpnia 1955 w Gif-sur-Yvette)

*Ten wszechstronny artysta z Argentan
realizował w życiu "un gros plan",
jak dzieło, to wielkie,
jak tworzyć, to prędkiej,
malarz, rzeźbiarz i fałszerz, chłop, paysan.*

(ebs)

Fernand Léger - francuski malarz związany z kubizmem, grafik, rzeźbiarz, artysta ceramik i reżyser filmowy.

Urodził się 4 lutego 1881 w Argentan w Dolnej Normandii jako Joseph Fernand Henri Léger, syn hodowcy zwierząt. Mało urodziwy, "brute au physique désavantageux", mówiący wiejską gwarą nazwany został "paysan de l'avant-garde", "chłopem-awangardzistą".

W wieku 19 lat odkrył Paryż i tam już zamieszkał. Ciągnęło go do malarstwa ale nie dostawszy się do *Beaux-Arts* próbował szczęścia na różnych uczelniach.

Daniel-Henry Kahnweiler, jego odkrywca i manszard (od 1910), wspominał, że Léger wiele nocy spędził na Akademii *de la Grande Chaumiere* rysując akty. Co z tego wyszło nie wiadomo, Léger zniszczył w latach 1902 i 1908 wiele swoich prac.

Pod koniec 1906 umiera Paul Cézanne. Wielu paryskich malarzy, wśród nich Léger, pozostaje pod wpływem jego dzieła, prekursora postimpresjonizmu i kubizmu. W 1907 Léger odkrył kubizm Picassa i Braque'a.

Od około 1910 tworzył w charakterystycznym stylu, komponując abstrakcyjne i półabstrakcyjne prace z formami cylindrycznymi.

W latach 1914-1917 brał udział w działaniach wojennych, w których omal nie zginął po niemieckim ataku bronią chemiczną na wojska francuskie. To wtedy zaczęła się jego "période mécanique".

Formy mechaniczne w jego pracach wzorowane na machinach wojennych są stałymi elementami w jego sztuce, np. w projektach dla "Baletu Szwedzkiego" (1921-1922), freskach (takich jak polichromia stadionu w Brukseli, 1935), a także w abstrakcyjnym filmie "Ballet mécanique" 1924 z muzyką George'a Antheila.

Na okres II wojny światowej wyemigrował do USA. Tam zaczął tworzyć sztukę monumentalną. Na przykład brał udział w dekorowaniu budynku ONZ w Nowym Jorku. Po powrocie w 1945 tworzył mozaiki i witraże w kościołach - w Passy (Haute-Savoie) i Audincourt (Doubs).

Według Niklasa Maaka Léger przyznał w późnym wieku, że dla zarobku namalował około dwudziestu pięciu "fałszywych Corotów".

Po powrocie do Francji należał do partii komunistycznej.

Na Biennale w São Paulo w 1955 został wyróżniony. Wkrótce potem zmarł - 17 sierpnia 1955 - w nowo urządzonej pracowni w Gif-sur-Yvette koło Paryża.

https://www.youtube.com/watch?v=ZTyaz_4nKwY

Niektóre jego obrazy pokazano posthum na documenta 1 (1955) w Kassel. A następnie na documenta II (1959) i documenta III (1964).